

VENEZIANSK SIDENKONST

PÅ LUIGI BEVILACQUA I VENEDIG HAR DET VÄVTS SIDEN SEDAN 1875. VI BESÖKTE DEM OCH PRATADE JACQUARDVÄVNING, MODEVÄRLDENS INTRESSE FÖR HANTVERKET OCH HUR DE KOM I KONTAKT MED DEN SVENSKA MARKNADEN.

VI FÄRDAS MED BÅT på Canal Grande i Venedig. Plötsligt ser vi *Bevilacqua* inristat i fasaden. Det anrika sidenväveriet. Vi stiger av och går runt kvarteret till den ingång vi har blivit hänvisade till. Sedan 1905 har sidenväveriet funnits i detta kvarter. Vi möts i hallen av en av bröderna och ägarna, Alberto Bevilacqua. I famnen har han två böcker, en om företagets historik samt Margareta Ridderstedts, bok *Veneziansk sidendamast av svenska 1900-talskonstnärer*.

Sidenväveriet grundades 1875 av Albertos farfarsfar Luigi. Albertos far, Cesare, kommandör

för den svenske kungen, var gift med en svensk grevinna. Det öppnade dörrarna till Sverige. Bland annat blev det beställning till Stockholms stadshus där Maja Sjöström formgav textilierna (1916–1923). Svenska kungahuset har vid flera tillfällen beställt siden, både till inredning och till galaklänningar. Andra viktiga kunder var de svenska ateljéerna, bland annat Licium, som formgav och beställde siden för kyrkotextil.

Under de nästan 150 åren har det varit med- och motgångar. Men trots världskrig, materialbrist och konkurrens från billig textilproduktion lever företaget vidare och producerar högklassiga textilier i de ursprungliga, för tillfället 18 stycken 1700-talsvävstolarna med senare påbyggda jacquardmaskiner. Utanför Venedig finns ett väveri med äldre mekaniska vävstolar och jacquardmaskiner. Samma mönster kan vävas i båda produktionserna, bredderna på tygerna och priserna är olika.

I tre av vävstolarna i handvä-

veriet vävs, i ett samarbetsprojekt med Pierre Frey, en enfärgad röd, helt slät sammet till det kungliga slottet i Dresden. Slottet är efter 33 års renoveringsarbete nu öppnat för allmänheten.

Polvarpen, som finns på en mängd spolar, bildar sammeten genom att man sticker in metalltener vid vävkanten. Öglorna skärs upp vartefter och bildar lugg.

Ett av företagets stoltheter är *soprarizzo*. Det är en sammet med både skuren lugg och öglor. Tenerna där luggen skärs upp är högre jämfört med de tener som ger öglor. Olika effekter bildas beroende på hur ljuset faller. Samma färg på tråden blir mörk i den skurna sammeten och ljus i öglorna.

Här arbetar just nu sju vävare. De yngre lär av de äldre.

För modeindustrin skapas kreationer med den exklusiva *soprarizzon*.

– Mode är en kommunikation. Genom att hantverket lyfts får det vi gör status. Nu som tidigare.

Alberto nämner Dior som en av pionjärerna och visar bilder då de initierade en modevisning under en karneval.

När Ingeborg Skaar renoverade Sten Kauppis mässhake i Sunne Kyrka var det siden från Bevilacqua som användes. Det ursprungliga mönstret var vävt på Bevilacqua och kunde i de mekaniska vävstolarna, där meterpriset är lägre, vävas igen.

Till Kreml i Ryssland har en *soprarizzo* handvävts utifrån ett original. Det tog månader av förberedelser för att få det att fungera. I den 60 cm breda väven väver två vävare i bredd. Alberto berättar att offerten låg på ca 40 000 euro men att det för företaget kostade minst 80 000 euro.

– Men vi klarade det. Att alltid räkna pengar är inte möjligt. Då gör man inte det nära på omöjliga, som just vi kan åstadkomma.

Visningar av verksamheten kan förbokas.

Här finns en butik där textilier från företaget säljs.

luigi-bevilacqua.com

Ovan t v Giulia Incipini väver en soprarizzo. **Th** Polvarp på spolar.

Mässhake av Sten Kauppi, renoverad av Ingeborg Skaar med siden från Bevilacqua. Till modehusen vävs exklusiva tyger i företagets stolthet soprarizzo.

GÖRAN LIDÉN